

بهتَّهُ » - "Gıybet nedir, bilir misiniz?"
- Allah ve Resûlü daha iyi bilir, dediler. Hz. Peygamber: - "Gıybet, din kardeşini hoşlanmadığı bir şey ile anmandır" buyurdu. - Söylenen ayıp eğer o kardeşimde varsa, ne dersiniz?" diye soruldu. - "Eğer söylediğin şey onda varsa gıybet ettin;&nbs; yoksa, o zaman&nbs; ona iftira ettin demektir," buyur’[\[1\]](#) şeklinde mukabelede bulunarak gıybeti tarif etmiştir. Kur’ân-ı Kerim’de, gıybet, ölmüş kardeşinin etini yemeğe benzetilerek haram kılınmıştır.

يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
اجْتَنِبُوا
كَثِيرًا
مِنَ
الظَّنِّ
&nbs;اِنَّ
بَعْضَ
الظَّنِّ
اِثْمٌ وَلاَ
تَجَسَّسُوا
وَلاَ
يَغْتَبْ
بَعْضُكُمْ
بَعْضًا
اَيُحِبُّ
اَحَدُكُمْ
اَنْ
يَاْكُلَ
لَحْمَ
اَخِيهِ
مَيْتًا
فَكَرِهْتُمُ
ووهُ
وَاتَّقُوا
اللهَ اِنَّ
اللهَ
تَوَّابٌ
رَحِيمٌ "Ey iman edenler zandan çok sakının. Çünkü zanların bir kısmı günahtır. Birbirinizin gizli hallerini araştırmayın. Kiminiz kiminizi gıybet etmesin. Hiç sizden biriniz ölmüş kardeşinin cesedini dışlemekten hoşlanır mı? İşte bundan hemen tiksindiniz! Öyleyse Allah’ın azabından korkun da bu çirkin işten kendınızı koruyun. Allah tevvabdır, rahimdir"[\[2\]](#). Klasik tefsirlerde ayetteki temsil (benzetme)in unsurları hakkında bazı nüktelere yer verilmiştir. Bediüzzaman Said Nursî ise enfes tefsirinde söz konusu temsili bütün yönleriyle değerlendirmiş ve âyet-i kerimedede, gıybetin, aklen, kalben, insaniyeten, vicdanen, fitraten ve milliyeten mezmum olduğu îcazkârâne altı mertebede zımnen ve işâreten ortaya koymuştur. Şöyel ki; اَيُحِبُّ
اَحَدُكُمْ

اَنْ
يَاْكُلَ
لَحْمَ
اَخِيهِ
مَيْتًا Ayetinin başındaki hemze ile
muhataplara şu sual yöneltilmektedir: Sual ve cevap mahalli olan akliniz yok mu ki, bu
derece çirkin bir şe yi anlamiyorsunuz? Yine ayetteki "
َيُحِبُّ" lâfziyla; "sevmek ve
nefret etmek mahalli olan kalbiniz bozulmuş mu ki, en menfur bir işi seversiniz" denilir. Ayetteki "
اَحَدُكُمْ" kelimesiyle
de "Cemaatten hayatını alan hayat-ı içtimaiye ve medeniyetiniz ne olmuş ki, böyle
hayatınızı zehirleyen bir ameli kabul eder?" sorusu sorulur. Dördüncü olarak "
اَنْ
يَاْكُلَ " kelâmıyla ise,
"İnsaniyetiniz ne olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşınızı dişle parçalamayı
yapıyorsunuz?" denilirken beşinci kelime "
اَخِيهِ " lafziyla da "Hiç rikkat-i
cinsiyeniz, hiç sıla-i rahminiz yok mu ki, böyle çok cihetlerle kardeşiniz olan bir
mazlumun şahs-ı mânevîsini insafsızca dışliyorsunuz? Ve hiç akliniz yok mu ki,
kendi âzânizi kendi dışınızle divane gibi ısıriyorsunuz?" denilir. Ayetteki son "
مَيْتًا " ifadesiyle de "Vicdanınız nerede?
Fıratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşinize karşı, etini yemek gibi en
müstekreh bir işi yapıyorsunuz?"[\[3\]](#) soruları yöneltilir ve böylece giybetin haram
oluşundaki hikmetlere işaret edilir. Osmanlı döneminde yetişmiş büyük
Müfessirlerden Âlusî tefsirinde ilgili ayetin tefsirinde İslâm’ın
emânı altında olan sulu hali ndeki gayrimüslimlerin (zimmîlerin) giybetinin de
haram olduğundan bahseder. Zira onların da malı, canı ve namusu dinen ve hukucken koruma
altındadır. Ancak İslâm ile savaş halindekilerin (harbîler) giybetinin caiz olduğunu
belirtir. Yine Âlusî, İbn Hibban’ın Sahih’inden, bir Hıristiyan veya
Yahudi’ye ona eziyet etmek maksadiyla Yahudi veya Hıristiyan demenin vebali olduğu
hakkında bir hadis nakleder.[\[4\]](#) Evet, müminlerin iman sahibi olmayanlara karşı üslubu
birbirlerine karşı olan üslup ve tutumları kadar önemlidir.[\[5\]](#) Giybet, özelliğle
toplumdaki, güven sadakat vefa ve kardeşlik bağlarını hedef alır. Zararları uzun vadede
kendini gösterir, çoğu zaman sohbet ortamı içinde kendini gizler, zaman zaman
tenkit elbiselerine bürünür ve hatta nefse bir rahatlama hissi de verir. Bundan
dolayı insanlar, giybete düştüklerinin farkına varmazlar. Hâlbuki İbn Abbas ve
Zeynelabidin Hazretleri’nin de belirttiği gibi giybet, köpek fitratlı insanların katılığıdır.
[\[6\]](#) İletişim vasıtalarının çok hızlı geliştiği, dünyanın bir köy haline geldiği
çağımızda, giybet de küresel bir boyut kazanmıştır. Artık hem hayra hem de şerre
vesile olan televizyon, internet gibi basın yayın organlarıyla insanların ayıp ve kusurları milyonlara
mal edilmekte, milyonlar o ayıplara ve giybete şahit tutulmaktadır. İnsanlar bu küresel
günahtan nasıl tövbe edeceklerini, bu cürmün vebalini nasıl taşıyacaklarını
düşünmeli ve kendilerine gelmelidirler. Giybeti içinden çıkılmaz bir
kuyuya çeviren bir çeşidi vardır ki giybetin bu çeşidi, diğerleriyle
kiyaslanmayacak kadar tehlikeli ve kahredici bir günahtır. Bir topluluğun, bir hareketin veya
onu temsil eden zatın giybetini yapmak bu türden bir cürümdür.
Çünkü o insanın kaderi temsil ettiği cemaatle bütünleşmiştir;
dolayısıyla, onun hakkında yapılan bir giybet bütün cemaatin giybetini yapmak gibi

sayılır. Giybetin ne kadar sinsice ve zaman zaman masum bir gümle; nüümle; şle karşımıza çıktığı, Peygamberimiz (s.a.s)’in Hz. Aişe Validemiz’i ikazından anlaşılmaktadır: وعنْ عائِشة رضِي اللَّه عنْها قَالَتْ : قُلْتُ للنبي صَلّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّم حسْبُك مِنْ صفِيَّة كذا وكَذَا قَال بعْضُ الرُّواةِ : تعْني قَصِيرةٌ ، فقال : « لقَدْ قُلْتِ كَلِمةً لو مُزجتّ بماءِ البحْر لمَزَجتْه ، » قَالَتْ : وحكَيْتُ له إنساناً فقال : « ما أحِبُّ أني حكَيْتُ إنْساناً وإنَّ لي كذا وَكَذَا » &nbs;Hz. Âişe Validemiz (r.anha) anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü, sana Safiyye'deki şu şu hal yeter!" demiştim. (Bundan memnun kalmadı ve:) "Öyle bir kelime sarfettin ki, eğer o denize karıştırılsaydı (denizin suyuna galebe çalıp) ifsad edecek." buyurdu. Hz. Âişe ilaveten der ki: "Ben Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm'a bir insanın (tahkir maksadıyla) taklidini yapmıştım. Bana hemen şunu söyuledi: "Bana, şu şu kadar dünyalık verilse bile Ben bir başkasının, kusurunu söz veya fiille nakletmem, onun taklidini yapmam!"[\[7\]](#) Giybetin bu yönüyle ilgili olarak M. Fethullah Gülen Hocaefendi’nin şu açıklamaları dikkat çekicidir: "Bazları sözde giybetten kaçınıyor görünerek, arkadaşları hakkında ‘Daha neleri var neleri. Ama giybet olur diye korkuyor ve hepsini söyilemiyorum.’[\[8\]](#) derler. Bu söz, o kastettiği şeyleri söyilemekten çok daha büyük bir giybettir. Çünkü müphem bir isnad, sarıh bin iftiradan daha büyüktür. Zira muhatabın aklına her türlü günah gelir…"[\[9\]](#) Muhterem Müminler Öncelikle giybet bir mü’mine saygı ve medh üsena değil; onun mahremiyetine, namusuna ve şerefine saygısızlıkla yapılabilecek bir günahtarır. Bu nedenle bir mü’mini aşağılamak, küçümsemek giybeti hazırlayan amillerdendir.[\[10\]](#) Hâlbuki Peygamber Efendimiz (s.a.s.)

الْمُسْلِمِ
أَخُو
الْمُسْلِمِ&#15
48; َ
يَظْلِمُهُ،
وََ
يَخْذُلُهُ،
وََ
يَحْقِرُهُ
بِحَسْبِ
امْرِئٍ مِنَ
الشَّرِّ
أَنْ
يَحْقِرَ
أَخَاهُ
الْمُسْلِمُ.
كُلِّ
الْمُسْلِمِ
عَلَى
الْمُسْلِمِ
حَرَامٌ،
مَالُهُ
وَدَمُهُ
وَعِرْضُهُ
“Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona (ihânet etmez),
zulmetmez, onu mahrum bırakmaz, onu tahkîr etmez. Müslüman’ın,
Müslüman’a malı, ırzı ve kanı haramdır. Kişiye Müslüman kardeşini
hakir görmesi (mahremiyetine saygınlık etmesi) günah olarak yeter." [11]
buyurmuştur. Kardeşine dil uzatma ve karalama ise, ters tepen bir silaha benzer. Kişi ekseriyetle
bu davranışın ya hemen, ya da öimededen önce cezasını görür. Benzer bir
şeyle imtihan edilir. Kardeşini ayıplama ve karalama (lemz) günahı sözü
olabileceği gibi, beden diliyle; jest ve mimiklerle de olur. Her halükarda bir bedenin uzuvaları
gibi olan müminler kardeşlerini ayıplamakla ve kınamakla aslında bizzat kendilerini
ayıplamış olmaktadırlar. Yine giybet ile aynı kefede değerlendirilmesi gereken fisk u
fücûrdan bir diğeri de, din kardeşini kızdıracak ve onurunu kırcı bir lakapla anmak ve
çağırıktır. Müslüman olmuş birine Yahudi, Nasrani, fasık, münafık
demek yahut da hınzır, eşek gibi lakaclar takmak gibi… Ancak Hz. Ömer’e
Faruk, Hz. Ali’ye Ebu Türâb, Hz. Halid’e Seyfullah denilmesi gibi, kişileri
ayıplamaktan uzak ve kızdırmayan laka ve künyeleri kullanmak ise bilindiği üzere
asla yasak değildir. Giybet çoğu zaman kendisini sû-i zanla besler ve insanlar,
sû-i zan besledikleri kişileri giyabında çekiştirirler. Gerçekten giybeti tetikleyen
veya hazırlayan günahların başında, mümin kardeşinin davranış motifleri
hakkında temelsiz kuşkulara dayanan kötü düşünce ve tahminden ibaret
olan sû-i zan gelir. Neticede bir fasid daire meydana gelir ki, bazen sû-i zan giybeti,
bazen de giybet sû-i zanni doğurur. Nitekim Allah Resûlü (s.a.s.)
قَالَ
رَسُولُ
للّهِ صَلَّي

اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
إِيَّاكُمْ
وَالظَّنَّ
فَإِنَّ
الظَّنَّ
أَكْذَبُ
الْحَدِيثِ،
"Sû-i zandan sakınınız. Zira sû-i zan sözlerin en yalanıdır…"[\[12\]](#)
buyurmuştur. Giybete zemin hazırlayan bir diğer günah ise, tecessüs, yani
başkalarının ayıp ve kusurlarını araştırmaktır. Hucurat sûresi, 12. ayette önce
sû-i zan sonra tecessüs sonra da giybet haram kılınmıştır. Ayetteki yasakların tertibi,
günaha giden yoldaki adımların tespiti dikkat çekicidir. Nitekim müfessirler de
bu sürece dikkat çekmişlerdir.[\[13\]](#) Kim kardeşinin kusurunu araştırıp ifşa ederse,
aynılarıyla cezalandırılır. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.s.) مَنْ
سَتَرَ
عَوْرَدَ
أخِيهِ
الْمُسْلِمِ
سَتَرَ
اللّهُ
عَوْرَتَهُ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ
16;. وَمَنْ
كَشَفَ
عَوْرَةَ
أخِيهِ
الْمُسْلِمِ
كَشَفَ
اللّهُ
عَوْرَتَهُ
حَتَّى
يَفْضَحَهُ
بِهَا فِي
بَيْتِهِ. "Müslümanların
mahremlerini ayıplarını araştırmayıñ. Her kim mü’minlerin ayıplarını araştırıp ifşa
ederse, Allah da onun ayıplarını ortaya döker, evinde bile olsa onu rezil eder."[\[14\]](#)
buyurmuştur. Yine Efendimiz sık sık قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ .. َ
يُبَلِّغُنِِ
09; أحَدٌ عَنْ
أحَدٍ مِنْ
أصْحَابِى
شَيْئاً
فَإنِّى

أُحِبُّ أنْ
أخْرُجَ
إلَيْكُمْ
وَأنَا
سَلِيمُ
الصَّدْرِ "Bana kimse,
ashabımın birinden (canımı sıkacak bir) şey getirmesin. Zira ben, sizin karşınıza, içimde
hiçbir şey olmadığı halde çıkmak istiyorum."[\[15\]](#) der ve mü’min bir
kardeşİ aleyhine bir şey söyilemek isteyenleri böyle ikaz ederdi. O’nda bizim
için her hususta üsve-i hasene (en güzel örnek) vardır. Bu mevzuda da
rehberimiz, yine Resûlullah’tır. İnsanız ve zayıf taraflarımız var. Söylenen
söz içimizde bir ukde ve yara olarak kalabilir. İnsanın Cenab-ı Hakk’ın
huzuruna, içinde mü’min kardeşine karşı, herhangi bir ukde varken gitmesi ise
büyük bir talihsizluktur. Sevgili Kardeşlerim "Gıybetle karşı alınacak tavır nedir?" diye
sorulduğunda her halde ilk akla gelenler giybetin yol arkadaşı diyeBILECEĞİMİZ günahlardan
uzak durmaktadır. Evet hüsn-ü zan, esas olmalıdır. Mü’minin ayıp ve
kusurlarını ifşa etmek yerine hadis-i şerifin ifadesiyle bu günahı işleyen münafîga karşı
mü’mine sahip çıkılmalıdır ki, Allah da kiyamet günü
mü’mine sahip çıkanı cehennem ateşine karşı korusun.[\[16\]](#) İnsan nefsiné
karşı savcı, başkasına karşı ise avukat gibi olmalıdır. Herkes başkasının kusurlarına, kendi
kusurları adesesinden bakmalıdır. Her halde o zaman kendi kusurları onun
gözünü dolduracak, o da hariçte kusur aramaya yol bulamayacaktır.
Gıybetten korunma adına öncelikle şu ayette ifade edilen mesuliyet duygusu ve hassasiyeté
sahip olunmalıdır. Herkes, her ne konuşur, her ne yaparsa bundan Allah’ın haberdar
olduğunun ve bunların hesabını vereceğinin bilincinde olmalıdır. Zira Yüce Allah:
اَلَمْ تَرَ
اَنَّ اللهَ
يَعْلَمُ مَا
فِى
السَّمَوَات&#16
16; وَمَا فِى
اْلاَرْضِ
مَا يَكُونُ
مِنْ نَجْوَى
ثَلاَثَةٍ
اِلاَّ هُوَ
رَابِعُهُمْ
وَلاَ
خَمْسَةٍ
اِلاَّ هُوَ
سَادِسُهُمْ
وَلآ اَدْنَى
مِنْ ذَلِكَ
وَلآ
اَكْثَرَ
اِلاَّ هُوَ
مَعَهُمْ
اَيْنَ مَا

كَانُوا
ثُمَّ
يُنَبِّئُهُمْ بِمَا
عَمِلُوا
يَوْمَ
الْقِيَمَةِ
اِنَّ اللهَ
بِكُلِّ
شَىْءٍ
عَلِيمٌ "Görmez misin ki Allah
göklerde ne var, yerde ne varsa bilir! Bir araya gelip gizlice fisilden üç kişinin
dördüncüleri mutlaka Allah’tır. Beş kişi gizli konuşsa altınları mutlaka
Allah’tır. Bundan ister daha az, ister daha çok olsunlar, nerede bulunurlarsa
bulunsunlar, mutlaka O, kendileriyle beraberdir. O, ileride kiyamet gününde, yapmış
oldukları işleri onlara tek tek bildirecek, dilerse karşılığını da verecektir. üphesiz ki Allah
her şeyi bilir."[\[17\]](#) Buyurmak suretiyle hep bizimle beraber olduğuna dikkatlerimizi
çekmektedir. Evet, Cenab-ı Hak, bize şahdamarımızdan daha yakındır. Nefsimizin bize
fisıldadıklarını bilir. Her şeyi bilmesine rağmen bizi gözetleyen ve her konuştugumuzu ve
yaptığımızı kaydeden şahitleri ve melekleri görevlendirmiştir. Kiyamet gününde
her şeyin kaydedildiği defterler bize arz edilecek ve yaptıklarımızla, söyalediklerimizle
yüzleşecek ve hesabını vereceğiz.[\[18\]](#) Sohbet ve toplantı adabına riayet edilmeli,
özellikle mâlâyaniden uzak durulmalıdır. Diğer bir ifadeyle, müspet hareket
edilmeli, birr, takva, insanların arasını ıslah, infak ve iyiliği emir, kötülükten nehiy
gibi temel dini-ahlakî ilkeler ekseninde bir araya gelinmelidir. Tıpkı şu âyette beyan
edildiği üzere: لاَ خَيْرَ
فِى كَثِيرٍ
مِنْ
نَجْوَيهُمْ
اِلاَّ مَنْ
اَمَرَ
بِصَدَقَةٍ
اَوْ
مَعْرُوفٍ
اَوْ
اِصْلاَحٍ
بَيْنَ
النَّاسِ
وَمَنْ
يَفْعَلْ
ذَلِكَ
ابْتِغَاءَ
مَرْضَاةِ
اللهِ
فَسَوْفَ
نُؤْتِيهِ
اَجْرًا
عَظِيمًا "Onların kendi

aralarında yaptıkları gizli şmelerin, fisildaşmaların oğunda hayır yoktur. Bu şmelerde hayır olması onların muhtaçlara yardımını, şzel bir davranıştı yahut dargin insanların arasını bulmayı zetmeleri gerekdir. Kim Allah'ın rızasını arzulayarak bunu yaparsa, Biz de ona ok billyumin k mülkükâfat veririz." [19] Giybet ve benzeri Allah'ın razı olmadığı nahların işlendiği ortamlarla karşılaşıldığında, muküm nse insanlar, hikmet ve şzel öğumlu;tle ikaz edilip emr-i bi-l-maruf yapılmalıdır. Eğer bir minin buna cümlü yetmiyorsa derhal giybet ortamını terk etmelidir. Aksi takdirde aynı şahsi işlemi olur. [20] Çirkin bir davranış ve şe şahit olduğumuzda eğer bunun şahsi olduğunu anlatmak istiyorsak, âtılı tasvir etmeden giybet eden kişi ya da kişileri tasrih etmeksizin genel bir ifade kullanmalıyız. Böylece giybetin çirkinliğini anlatalım derken giybete şmüş olmayız. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.s) hoşlanmadığı bir şeye şahit olduğunda "Bazlarına ne oluyor ki şe şe şe yapıyorlar..." [21] demek suretiyle ilgili kişinin adını vermezdi. İffetimize sahip çiktigimiz gibi dilimize mukayyet olmalı tıpkı Hz. İsa (a.s.) gibi lisaniımızı kötümlü şe şe şe alıştırmamalıyız. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve selam) şe şe şe buyurdu: "Meryem oğlu İsa, yolda bir domuza rastladı: "Haydi selâmet içinde geç." dedi. Kendisine, "Sen bunu domuza mı şe şe şe yorsun?!" diye itiraz edilince: "Ben dilimi, kötümlü şe şe şe alıştırmaktan korkuyorum." diye cevap verdi." Değerli Kardeşlerim İslâm âlimleri giybetin bazı durumlarda caiz olabileceğini, başka bir ifadeyle birileri hakkındaki konuşmaların bazı kayıtları giybetin kapsamına girmeyeceğini şe şe şe yemişlerdir: a) Yetkili ve şe şe şe revli bir kişiye kendisine yardım etmesi, maruz kaldığı haksızlığı bertaraf etmesi çin şikayette bulunmak, bir hâkime derdini anlatmak giybet olmaz. b) Etrafına zararlı bir kişiye karşı, onunla ortak çalışmak isteyen ve sana danışan bir kardeşini uyarmak maksadıyla şe şe şe yediğin ‘Onunla teşrik-i mesai etme. Çünküzarar şe şe şe receksin.’ gibi şe şe şe zler giybet olmaz. c) Tahkir ve teşhir maksadıyla olmayıp sadece tarif ve tanıtım maksadıyla bir kişi hakkında "O topal adam filân yere gitti." gibi şe şe şe zler de giybet olmaz. d) Yine giybet edilen adam fâsık-ı mütecahir ise, şe şe şe gelimi açiktan içki içer ve utanmazsa, fenalıkta sıkılmiyorsa, belki istediği seyyiatla iftihar ediyorsa, zulmüyle telezzüz ediyorsa, bu kişi hakkında içki içiyor, sıkılmıyor diye bu kişinin diğer kusurlarını ortaya dökmek giybettir. İşte bu sayılan maddelerde art niyet olmaksızın ve sırf hak ve maslahat çin giybet caiz olabilir. Giybetin uhrevî cezasına gelince, öncelikle giybet kul hakkını ihlal etmektir. Kul hakkına riayet etmeyen bir müşimin ahiret şe şe şe durumunu anlatırken Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve selam) ondan müflis diye bahseder. Şe şe şe ki, وعن أَبي هريرة رضي اللَّه عنه ، أَن رسولَ اللَّه صَلّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّم قال : «أَتَدْرُون من الْمُفْلِسُ ؟» قالُوا :

الْمُفْلسُ
فِينَا مَنْ
لا دِرْهَمَ
لَهُ وَلا
مَتَاعَ . فقال :
« إِنَّ
الْمُفْلِسَ
مِنْ
أُمَّتِي
مَنْ يَأْتِي
يَوْمَ
الْقيامةِ
بِصَلاةٍ
وَصِيَامٍ
وزَكَاةٍ ،
ويأْتِي
وقَدْ شَتَمَ
هذا ، وقذَف
هذَا
وَأَكَلَ
مالَ هَذَا،
وسفَكَ دَم
هذَا ،
وَضَرَبَ هذا
، فيُعْطَى
هذَا مِنْ
حسَنَاتِهِ ،
وهَذا مِن
حسَنَاتِهِ ،
فَإِنْ
فَنِيَتْ
حسناته
قَبْلَ أَنْ
يقْضِيَ مَا
عَلَيْهِ ،
أُخِذَ مِنْ
خَطَايَاهُمْ
فَطُرحَتْ
علَيْه ،
ثُمَّ طُرِح
في النَّارِْ
Bir defasında Ashab-ı kiramla beraberken Resûlullah (aleyhissalâtu
vesselâm) "Müflis kimdir?" diye sordu. Bunun üzerine sahaba efendilerimiz
"Bizim aramızda müflis, parası ve malı olmayan kimsedir." dediler. Resûlullah
(sallallahu aleyhi ve sellem): "Şüphesiz ki ümmetimin müflisi, kıyamet
günü namaz, oruç ve zekat sevabıyla gelip, fakat şuna sövüp, buna
zina isnad ve iftirası yapıp, şunun malını yiyp, bunun kanını döküp, şunu
dövüp, bu sebeple iyiliklerinin sevabı şuna buna verilen ve üzerindeki kul hakları

bitmeden sevapları biterse, hak sahiplerinin günahları kendisine yükletiliip sonra da cehenneme atılan kimsedir."[\[22\]](#) Buyurdular. Peygamber Efendimiz bir başka hadislerinde, giybet edenlerin akıbetini şöyelce tasvir eder: "Mirac gecesinde, bakır tırnakları olan bir kavme uğradım. Bunlarla yüzlerini (ve göğüslerini) tırmalıyorlardı. ‘Ey Cebrail! Bunlar da kim?’ diye sordum. ‘Bunlar, insanların etlerini yiyenler ve ırzlarını (şereflerini) payimal edenlerdir.’ şeklinde cevap verdi."[\[23\]](#) Giybetin dünyadaki cezasına gelince öncelikle topluma ve fertler arasında kardeşliği ortadan kaldırır ve böyelce yardımlaşma gibi hayırları engeller. Ayette öldürmeğten daha beter olarak anlatılan fitneye sebep olur. Fitne ise pek çok günahı beraberinde getirir. Ayrıca başkalarının kusurlarını araştırip ortaya dökmek ters tepen bir silaha benzer. Böyelki kişiler dünyada kimin ayıbını ve kusurunu ifşa etmişlerse Allah onları evlerinde bile olsa benzer bir şekilde rezil eder. Giybet edenler kınayıp ayıpladıkları kusurlarla imtihan edilir, ekseriyetle benzer şeyle başlarına gelmeden dünyadan göç etmezler. Nitekim Allah Resûlü "Her kim, Müslüman kardeşini bir günah yüzünden ayıplarsa, onu kendisi de işleyinceye kadar ölmey."[\[24\]](#) buyurmuştur. Hülasa-i Kelam Giybet eden kimse öncelikle tövbe etmeli ve Allah’tan mağfiret dilemelidir. Akabinde ise, giybetini ettiği kişiyle, haksızlık ve zulüm ettiğinden dolayı, ayrıca helalleşmesi gereklidir. Helallik istenen şahsa durum olduğu gibi anlatılmalıdır. Mesela: "Senden şu kadar haksız yere şunu aldım; seni giybet ettim..." vs. gibi. Ne var ki, aynen anlatma karşı tarafta derin yaralar açacaksı, o zaman mesele şerh edilmeden, mutlak olarak helallik istenmelidir. Özette belirtirsek Müslüman’a yakışan giybet etmemek, giybet ettiğinde yahut isteyerek giybeti dinlediğinde ise, ‘Rabbim beni ve giybetini ettiğim kişiyi bağışla.’ diye yakarmak ve giybet edilen adama rastgeldiği zaman da onunla helalleşmektir. Zira giybet, kardeşlik duygularını, birlik ve dirliği, ateşin odunu yakıp bitirdiği gibi yok eden, dinamitleyen bir münafık ameli ve münafıkça bir günahtır.[\[25\]](#)

  [\[1\]](#) Ebu Davud, Edeb 40; Tirmizi, Birr 23; Müslim, Birr 70. [\[2\]](#) Hucurat sûresi, 12 [\[3\]](#) Bediüzzaman Said Nursî, Mektubat, 22. Mektup s. 312. [\[4\]](#) Âlusî, Ruhu’l-Meânî, 26/241 [\[5\]](#) Geniş bilgi için bk. M. Fethullah Gülen, Fikir Atlası, "İnançsızlara Kâfir Denmemeli", s. 84. [\[6\]](#) Âlusî, Ruhu’l-Meânî, 26/242 [\[7\]](#) Ebû Dâvûd, Edeb 35; Tirmizî, Kiyâmet 51 [\[8\]](#) M. Fethullah Gülen, Fasıldan Fasila, İzmir 1995, 1/130. [\[9\]](#) Fethullah Gülen, Diriliş Çağrı, "Ne Korkunç &Cinayet" s. 187. [\[10\]](#) Giybetin mahiyeti ve sebepleri için bkz.: İmam Gazalî, İhyau Ulu’d-din, (terc.: Ahmed Serdaraoğlu), 3/327. [\[11\]](#) Ebu Davud, Edeb 35; Tirmizî, Birr 18. [\[12\]](#) Buhari, Edeb 57, 58; Müslim, Birr 28-34; Ebu Davud, Edeb 40, 56; Tirmizi, Birr 18. [\[13\]](#) Ebû Hayyân, Bahru’l-muhît, Beyrut 1992, 9/521; Âlûsî, Rûhu’l-meânî, Beyrut 1997, 16/242. [\[14\]](#) Tirmizî, Birr, 83; Ebû Davud, Edeb 34. [\[15\]](#) Ebu Davud, Edeb 33. [\[16\]](#) Ebû Davud, Edeb 36; Ahmed b. Hanbel, 3/441. [\[17\]](#) Mücadele suresi, 7 [\[18\]](#) Kaf suresi, 17-18 [\[19\]](#) Nisa sûresi, 114 [\[20\]](#) Bkz.: Nisa suresi 140; En’âm, 68 [\[21\]](#) Buharî, İ’tisam 5 [\[22\]](#) Müslim, Birr 59. Ayrıca bk. Tirmizî, Kiyâmet 2 [\[23\]](#) Ebu Davud, Edeb 40. [\[24\]](#) Tirmizî, kıyamet 53. [\[25\]](#) Bu Vaaz Yrd. DoçDr. Yunus Ekin Yeni Umut Dergisindeki En Münafıkça Günah Giybet yazısından alınmıştır.